

ITÄ-SUOMEN SUOMALAIS-VENÄLÄISEN KOULUN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA 2014-2015

1. Toiminnan järjestämisen lähtökohdat

Itä-Suomen koulun aamu- ja iltapäivätoiminnan lähtökohtana on tarjota lapselle turvallinen kasvuympäristö ennen ja jälkeen koulupäivän. Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu opetushallituksen 2011 hyväksymiin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin. Toiminnan tarkoituksena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää lapsen hyviä vapaa-ajanviettopaikoja. Tavoitteena on tarjota lapsen yksilölliset tarpeet huomioonottavaa, monipuolista ja virkistävää toimintaa ammattitaitoisen aikuisen ohjauksessa ja valvonnassa. Toiminta suunnitellaan siten, että lapsella on päivän aikana mahdollisuus myös vapaaehtoiseen leikkiin, askarteluun, lukemiseen, lepoon tai läksyjenkokoukseen.

Itä-Suomen koulun järjestämä aamu- ja iltapäivätoiminta toimii jatkumona Itä-Suomen koulun esi- ja alkuopetuksen kasvatustehtävälle, ja sen lähtökohtana ovat koulun esi- ja perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Itä-Suomen koulun aamu- ja iltapäivätoiminnan erityistavoitteena on rohkaista lasta luontevasti kohtaamaan erilaisia kulttuureja ja tutustumaan eri kieltä puhuviin lapsiin ja aikuisiin. Koulun kaksikielisessä toimintaympäristössä painottuvat suomalainen ja venäläinen kulttuuri ja kieli. Aamu- ja iltapäivätoiminta rakentuu koulun ja huoltajien kanssa tehtävälle yhteistyölle ja kasvatuserustalle.

2. Toiminta-aika

Itä-Suomen koulu tarjoaa esi- ja alkuopetuksen oppilailleen maksullista aamu- ja iltapäivätoimintaa koulun työvuoden aikana arkipäivisin pääsääntöisesti kello 7.30 ja 17.00 välisenä aikana, mikäli koulun järjestämään aamu- ja iltapäivätoimintaan hakeutuu riittävä määrä lapsia pedagogisesti järkevän ryhmän perustamiseksi. Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevat Itä-Suomen koulun työ- ja loma-ajat; aamu- ja iltapäivätoimintaa ei tarjota koulun loma-aikoina eikä poikkeuksellisinä lauantaikoulupäivinä. Aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan yhdistetyissä ryhmissä esi- ja perusopetuksen alaluokkien (1.-2.) kanssa.

Aamupäivätoimintaa järjestetään koulupäivinä pääasiassa kello 7.30 ja 9.00 välisenä aikana ja iltapäivätoimintaa koulupäivinä pääasiassa kello 12.00 ja 17.00 välisenä aikana.

3. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Itä-Suomen koulun järjestämän aamu- ja iltapäivätoiminnan kohderyhmänä ovat koulun omat esi- ja alkuopetuksen (1.-2. vuosiluokkien) oppilaat, mutta mikäli paikkoja on vapaana, voi iltapäivätoimintaan hakea myös koulun ulkopuolelta esimerkiksi lähialueen esi- ja alkuopetuksen (1.-2. vuosiluokkien) oppilaat.

Haku syksyllä alkavaan aamu- ja iltapäivätoimintaan alkaa esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaspaikkojen vahvistamisen jälkeen. Esiopetuksen oppilaat aamu- ja iltapäivätoimintaan ottaa Itä-Suomen koulu. Perusopetuksen oppilaat hakevat aamu- ja iltapäivätoimintaan kaupunkien (Imatra, Joensuu, Lappeenranta) antamien ohjeiden mukaan ja valintaprosessissa noudatetaan kaupunkien menettelytapoja. Toimintaan haetaan aina lukuvuodeksi kerrallaan.

Erityisopetukseen otetun tai siirretyn oppilaan aamu- ja iltapäivätoiminnan lähtökohtana ovat toiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa sovitaan, miten erityisoppilaan kasvuun ja kehitykseen liittyvät tekijät ja erityinen tuki voidaan ottaa huomioon Itä-Suomen koulun aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Huoltajat ovat velvollisia ilmoittamaan lapsensa erityishoidon tarpeesta jo hakuvaiheessa. Yhteistyössä huoltajien kanssa sovitut lapsen tukitoimenpiteet kirjataan ennen lapsen osallistumista toimintaan. Mikäli koulu ei saa riittävästi tietoa lapsen huoltajilta erityishoidon tarpeesta ja sen liittyvistä tarvittavista järjestelyistä, koulu voi siirtää hakemuksen käsittelyä siihen saakka, kunnes riittävä tieto on sille tullut.

4. Tilat ja toimintamaksut

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tilat ovat kunkin yksikön peruskoulun yhteydessä. Toiminnan järjestäjänä Itä-Suomen koulu huolehtii, että toimintatilat ovat asianmukaiset, turvalliset ja lapsiryhmän toimintaan soveltuvat.

Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiön hallitus päättää vuosittain esiopetuksen oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävistä toimintamaksuista. Perusopetuksen oppilaiden maksut ja maksuperusteet antavat kaupungit. Koulu tiedottaa huoltajia aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintamaksuista toimintapaikan hyväksymiskirjeessä.

Aamu- ja iltapäivätoimintapaikan irtisanominen tulee tehdä Itä-Suomen koululle kirjallisesti. Irtisanomisaika on kaksi viikkoa. Mikäli huoltaja ei ota vastaan tarjottua aamu- ja iltapäivätoimintapaikkaa, irtisanomisaika on viikko hyväksymiskirjeen vastaanottamisesta.

5. Toiminnan koordinointi ja yhteistyö koulun ja huoltajien kanssa

Itä-Suomen koulun järjestämää aamu- ja iltapäivätoimintaa koordinoi Itä-Suomen koulun johtava rehtori. Yksiköiden rehtorit vastaavat omien kouluyksikköjensä osalta aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja he toimivat myös aamu- ja iltapäivätoiminnan

henkilöstön lähiesimiehinä. Itä-Suomen koulun aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat ja opettajat suunnittelevat, arvioivat ja kehittävät toimintaa yhdessä yksikön rehtoreiden kanssa. Ohjaajien tulee ottaa huomioon koulun opetussuunnitelma toiminnan suunnittelussa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä. Huoltajilla on aina ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat vastaavat yhteistyössä huoltajien kanssa lapsen kasvatuksesta aamu- ja iltapäivätoiminnan aikana. Toiminnan suunnittelussa aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat tekevät aktiivisesti yhteistyötä Itä-Suomen koulun esiopettajien ja perusopetuksen alaluokkien (1.-2.) luokanopettajien kanssa; ohjaajat ja opettajat tiedottavat toisiaan oppilaiden lukujärjestyksessä ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa tapahtuvista mahdollisista muutoksista kuten tukiopetustunneista, retkistä jne. Ohjaajat tiedottavat huoltajia säännöllisesti aamu- ja iltapäivätoiminnan ajankohtaisista asioista.

Eri toimijoiden välinen yhteistyö ja vuorovaikutus lisäävät ohjaajien ja opettajien lapsen tuntemusta ja auttavat heitä toiminnan suunnittelussa ja lapsen tarpeiden tunnistamisessa. Yhteistyö edellyttää toimijoiden keskinäistä kunnioitusta, luottamusta, avoimuutta ja tasa-arvoa. Toiminnan sisältöjen suunnittelussa pyritään ottamaan huomioon lapsen yksilölliset tarpeet, lapsen ja huoltajien toiveet ja harrastustoiminta.

6. Ohjaajat, pätevyysvaatimukset ja täydennyskoulutus

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajilta vaaditaan tehtävään soveltuvaa tutkintoa ja taitoa toimia lapsiryhmän kanssa sekä toivotaan hyvää suomen ja venäjän kielen taitoa.

Itä-Suomen koulun henkilökunnan osaamista on myös mahdollista hyödyntää aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Ohjaajien täydennyskoulutusta pyritään järjestämään yhteistyössä Itä-Suomen koulun omistajakaupunkien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Ohjaajat osallistuvat lisäksi toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen koulun omissa suunnittelukokouksissa ja muissa koulutustilaisuuksissa. Käytännön toiminnasta vastaa Itä-Suomen koulun iltapäiväkerhossa kolme ohjaajaa. Iltapäivätoiminnassa tulee työskentelemään 15 lasta kohti vähintään yksi Itä-Suomen kouluun muutoinkin työsuhteessa oleva avustaja.

7. Vakuutus ja välipala

Iltapäivätoimintaan osallistuva lapsi on oikeutettu välipalaan, joka sisältyy iltapäivätoiminnan toimintamaksuun. Huoltajan tulee ilmoittaa etukäteen oppilaan läsnäolopäivät ja etukäteen tiedossa olevat poissaolopäivät välipalan tilaamista varten iltapäivätoiminnan ohjaajille.

Itä-Suomen koulu vakuuttaa kaikki aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset tapaturmien varalta. Toiminnassa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksutonta.

8. Toiminnan keskeiset tavoitteet ja sisällölliset painotukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään lapsen kannalta monipuoliseen ja virkistävään toimintaan, jossa lapselle tarjotaan ohjaajan tai ohjaajien suunnittelemaa yhteistä toimintaa, askartelua, liikkumista, leikkimistä ja ulkoilua sekä annetaan lapselle tarvittaessa mahdollisuus vapaaehtoiseen leikkiin, askarteluun, lukemiseen, lepoon ja läksyjen tekoon ennen koulupäivää tai koulupäivän jälkeen. Itä-Suomen koulun järjestämässä aamu- ja iltapäivätoiminnassa painottuvat suomalainen ja venäläinen kulttuuri ja kieli; toiminnassa pyritään kaksikieliseen (suomen- ja venäjänkieliseen) ohjattuun leikkiin ja toimintaan.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiseksi tavoitteeksi on opetushallituksen hyväksymissä perusteissa määritelty lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja terveyden tukeminen sekä pohjan luominen hyvälle kasvulle. Tavoitteena on tukea lapsen tunne-elämää ja sosiaalista kasvua lasten keskinäistä yhteistoimintaa edistämällä. Lähtökohtana on, että jokainen kokee olevansa hyväksyty ja arvostettu omana itsenään ja ryhmän jäsenenä.

Toiminnan eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Lapsen eettisen ajattelun kehittymistä tuetaan ja vahvistetaan lapsen itsetunnon kehittymistä, myönteisen minäkuvan muodostumista ja sosiaalisia taitoja. Lasta kannustetaan huolehtimaan itsestään, läheisistään ja ympäristöstään. Lapsen kanssa keskustellaan jokaisen vastuusta omasta ja toisten hyvinvoinnista, oman käyttäytymisen aiheuttamista seurauksista ja tunteista itselle ja toisille, ryhmän toimintaan liittyvistä yhteisistä sopimuksista ja annettujen ohjeiden noudattamisesta sekä vastuullisesta suhtautumisesta ympäristöön ja luontoon. Eettisen kasvun tukemisessa on tärkeää aikuisten antama käyttäytymisen malli, ryhmän keskinäiset vuorovaikutussuhteet ja arkipäivän tilanteissa esille tulevat eettiset kysymykset ja niistä keskusteleminen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään myös tasa-arvon lisäämiseen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen. Eri kulttuureista tulevien lasten osallisuutta edistämällä pyritään ennaltaehkäisemään syrjäytymistä ja kohtaamme kaikki lapset yhdenvertaisena sekä ohjaamme kaikkia suvaitsevaisuuteen. Itä-Suomen koulun aamu- ja iltapäivätoiminta muodostavat esi- ja alkuopetuksen kanssa lapsen kasvun ja kehityksen kannalta ehyen ja monipuolisen kokonaisuuden. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on havaita mahdolliset syrjäytymistä aiheuttavat tekijät varhain, jotta lapsen tukemiseen ja tarvittavan tuen järjestämiseen voidaan kiinnittää erityistä huomiota.

Toiminnan yksityiskohtaisiin sisältöihin vaikuttavat Itä-Suomen koulun kunkin yksikön paikalliset olosuhteet ja mahdollisuudet, ohjaajien omat vahvuudet, lapsen yksilölliset ja ryhmän yhteiset tarpeet ja toiveet.

Toiminnan sisällöt liittyvät:

- leikkiin
- luovaan toimintaan
- myönteisiin elämyksiin
- liikuntaan
- kädentaitoihin
- arkiaskareisiin
- suomalaiseen ja venäläiseen musiikkiin
- suomen- ja venäjänkieliseen ilmaisuun
- kuvalliseen ilmaisuun
- suomalaiseen ja venäläiseen lastenkulttuuriin
- ympäristön huomioimiseen

9. Kerhotoimintaan osallistuminen/ siirtyminen oppitunneilta kerhoon ja päivävastoin

Kerhon toiminta sijaitsee koulun omissa tiloissa ja oppituntien jälkeen oppilaat siirtyvät välittömästi kerhotiloihin ohjaajien ohjauksessa.

10. Arviointi

Aamu- ja iltapäivätoiminnan arviointi edistää ja tukee koulun kehittämistyötä. Toiminnan laadun parantamiseksi toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain ja arviointitietoa toiminnasta kerätään oppilailta, ohjaajilta, opettajilta ja oppilaiden huoltajilta haastattelujen, arviointikyselyjen ja kartoitusten avulla. Toimintaa kehittävät, suunnittelevat ja arvioivat yhdessä aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat, opettajat ja yksikön rehtori. Toimintaan osallistuvista oppilaista kootaan kävijätilastot. Arvioinnin avulla kerättyä tietoa käsitellään yksikkökokouksissa, henkilöstöseminaareissa ja säätiön hallituksen kokouksissa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan arvioinnista ja tilastoinnista ovat ensisijaisesti vastuussa johtava rehtori ja yksiköiden rehtorit. Arviointia suoritetaan myös yhdessä kaupunkien kanssa.

11. Edellisen vuoden tavoitteiden ja toiminnan arviointi

Toimintavuosi 2013–2014 sujui suunnitelman mukaisesti. Itä-Suomen koulun iltapäivätoiminta kyseisenä toimintavuonna tuki hyvin esiopetusikäisten sekä 1. ja 2. luokan oppilaiden kasvatuksellisia tavoitteita. Lapset oppivat ryhmässä olemisen taitoja ja toisten lasten kunnioitusta keskustellen toistensa kanssa sekä yksilöllisesti että ryhmässä. Toiminnassa pyrittiin siihen, että jokainen lapsi koki olonsa turvalliseksi ja hyväksytyksi iltapäivätoiminnassa, mikä muodostaa kasvun ja kehityksen perustan. Tämä oli keskeinen painopisteemme kasvatuksellisessa toiminnassamme, ja onnistuimme tässä päämäärässä hyvin.

Kokonaisjärjestelyissä ja toiminnan suunnitelmallisuudessa onnistuimme hyvin. Olemme pystyneet luomaan lapsille turvallisen ja viihtyisän toimintaympäristön. Olemme vahvistaneet toiminnan monipuolisuutta (ohjattu sekä omaehtoinen askartelu, musiikki, leikki, liikunta ja ulkoilu).

Toimintavuonna havaittiin, että iltapäivätoiminnan ja koulun toiminnan yhteyttä oli tarve vahvistaa. Myös iltapäivätoiminnan henkilökunnan ja koulun opettajien ja muun henkilökunnan yhteistyössä nähtiin edelleen kehittämisen ja vahvistamisen tarvetta. Tähän pyrittiin päivittäisellä keskustelulla ja riittävällä tiedottamisella. Lisäksi sovittiin, että aamu- ja iltapäivätoiminnan edustaja osallistuisi jatkossa säännöllisesti (1-2krt/kk) esi- ja alkuopetuksen opettajien yhteiseen kokoukseen tiedonkulun edistämiseksi.

Kodin ja iltapäivätoiminnan yhteistyö sujui hyvin. Lasten vanhempia tavattiin päivittäin aina lasta tuotaessa sekä lasta haettaessa. Koska lapset olivat Itä-Suomen koulussa myös esi- ja alkuopetuksessa, on myös yhteisiä vanhempainiltoja sekä henkilökohtaisia keskusteluja järjestetty. Iltapäivätoiminnan ohjaaja on ollut mukana arvioitaessa lapsen kasvun kehittymistä tavoitteiden suunnassa yhdessä opettajan ja huoltajien kanssa.

Tärkeimmän sidosryhmän muodostavat koulumme toimintakaupunkien aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaavat tahot, joiden kanssa yhteistyö on ollut hyvää ja sujuvaa. Erityistä huomiota vaativien lasten osalta on tehty yhteistyötä Itä-Suomen koulun erityisopettajan kanssa. Itä-Suomen koulun esi- ja alkuopetusryhmän kanssa olemme tehneet jatkuvaa yhteistyötä ja yhteissuunnitteluun on varattu tunti viikossa. Itä-Suomen koulun edustaja on osallistunut ohjausryhmän kokouksiin.

Tiloina on käytetty Itä-Suomen koulun käytössä olevia koulutiloja, jotka ovat olleet toimivat ja riittävät toiminnan laadukkaaseen järjestämiseen. Erilaisia leikkivälineitä sekä askarteluvälineitä on hankittu tarpeen mukaan. Ulkona tapahtuvaa toimintaa varten on käytetty koulun piha- ja liikunta-alueita.

Käytännön toiminnasta on vastannut kolme ohjaajaa. Sairauspoissaolojen vaatimat sijaisuudet iltapäivätoiminnassa on hoidettu Itä-Suomen koulun yksikön rehtorin toimesta.